ყოველ დღე ორშაბათს გარდა

დროება

ცალკე ნომერი ღირს შაურათ

რედაქცია: სოლოლაკზე, სერგიევის ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახლში, № 8.

კანტორა რედაქციისა: სერგიევის ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახლებში, № 8.

ხელის-მოწერა მიიღება კანტორაში. გარეშე მცხოვრებთათვის: Въ Тифлисъ. Въ редакцію газ. „Дроэба“.

გაზეთის ფასი: მთელის წლისა—8 მან., ნახევარ წლისა—4 მან. და 50 კაპ., ოთხის თვის—3 მან.

განცხადება: მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და სხვა ენებზე.

ფასი განცხადებისა: დიდი ასოებით ასოზე—1 კაპ., ასო-მთავრულით სტრიქონზე—8 კაპ., ჩვეულებრივის ციცეროთი—5 კაპ., პატარა—4 კაპ.

რედაქციას უფლება აქვს გაასწოროს და შეამოკლოს დასაბეჭდათ გამოგზავნილი სტატიები. დაუბეჭდელი სტატიები ავტორს არ დაუბრუნდება.

წინანაურობის დღესასწაულობის გამო, ღომავალ საეშაბათს, 25 მკათათვეს, გაზეთი ვერ გამოვა.

მიიღება ნახევარი წლის ხელის-მოწერა გაზეთს

„დროებაზე“

ფასი ნახევარი წლის გაზეთისა (პირველ ივლისიდამ პირველ იანვრამდინ 1879 წლისა) 4 მან. და 50 კაპეიკი.

ხელის-მოწერა მიიღება: თფილისში, (სერგიევის ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახლებში, № 8). ქალაქს გარეშე მცხოვრებთათვის ადრესი: *Въ Тифлисъ. Въ редакцію газеты „Дроэба“.*

ტელეგრამმები

პეტრბურღის ბირჟა, 22 ივლისს

(ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოხი)

ბანკის ბილეთები:	მან. კაპ.
პირველი გამოცემის —	97—12
მეორესი — — — —	96—25
მესამესი — — — —	96— „
მეოთხესი — — — —	96—50
აღმოსავლეთის — —	95—50
ოქრო, 1/2 იმპერიალი—	7—77
თფილ. თავად-აზნ. ბანკის გირაოს ფურცელი— —	„— „

შინაგანი 5% სესხის ბილეთები:	მან. კაპ.
პირველი სესხის — —	234—25
მეორე სესხის — — —	233—75

1 მანეთი ღირს:

ლონდონი— —	25—58	პენსი
ამსტერდამი—	—128—50	ცენტი
ბერლინი— —	—216—75	პფენიგი
პარიჟი — —	—267— „	სანტიმი
კავკასიის ნევთი—	2—45	ფუთი
ამერიკის ნევთი—	3—20	ფუთი

საქართველო

ქართველების გაქართველება

(წერილი არტაანიდამ)

ეს ბერლინის კონგრესიც გათავდა. იმისმა წევრებმა იმთონი იკრუხეს, იმთონი ეტრფიალეს კვერცხებს, რომ ბოლოს ძლივს გამოჩიკეს ბლარტი და იმ ბლარტს დაარქვეს: „ბერლინის ტრაქტატი!“

კონგრესი გათავდა და ყველას მიეცა იმედი, რომ ეს-ეს არის აგვცილდა ის მრისხოვანი ღრუბელი, რომელიც გვემუქრებოდა ჩვენ თავზე მეხის ტეხის გზავნას.

ომი გათავდა, სრული შერიგება მოხდა,—ამაზე ყველანი დარწმუნებული ვართ.

მაგრამ „ფიცი მრწამს, კუდი მაკვირვებს“! სანამ ჩვენი მღვდელი ბათუმში, ზღვის კიდეში, ჩანგლით თევზს არ დაიჭერს, მე არასფერს არ დავიჯერებ. . . .

როგორც კერძოთ გვესმის, როგორღაც ოსმალებს ეძნელებათ ბათუმთან გამოსალმება და რაღაც ფაცა-ფუცში არიან დაიმედსაც არ იწყვეტენ.

იმათში ქითაბის მკითხავები მოლლები ცდილობენ, რომ ცუდი აზრი გაავრცელონ ჩვენზე.

კერპი ხალხია იქა. ოსმალოს მთავრობას უწინ თურმე მოუწადინებია იარაღის ჩამორთმევა; მაგრამ ისინი არ დანებებულან. მშვიდობიანობის დროსაც, ბევრჯერ მოხდებოდა, რომ თუ მთავრობა გააჯავრებდა ხალხს, ისინი ხარსკსაც არ გადიხდიდნენ ხოლმეო. იარაღის ჩამოცლაზე უთქვამთ, რომ ჩვენ უ-სისხლოდ არც დავნებდებითო და არც იარაღს დავყრითო.

დღეს თუ ხვალ ჩვენ უნდა აჭარა დავიჭიროთ—ორივე აჭარა: ქვემო და ზემო. ეს ხომ აუცილებელია...

ჩვენ ჯარს, როცა იქით წავა, უეჭველად უნდა ჰყავდეს გამოცდილი და გზის მცოდნე და როგორც მეორე—მხნე პირი. მხნე პირებს ბევრს მოვნახავთ ჩვენ ჯარში, მაგრამ გზების მცოდნეს კი ცოტას. ამ შემთხვევისათვის ჩვენ გვყავს ორი კაცი: უფ. მ. მეფისოვი და შარიფ-ბეგი ხიმშიაშვილი; მაგრამ აქ პირველობა უნდა მივცეთ უკანასკნელს, როგორც მცოდნეს ადგილის მდებარეობისა, გზებისა, ხალხის ხასიათისა და იმისი მიმართულებისა. შარიფ-ბეგმა იცის აჭარა, როგორც ყველა კანცელარიის ჩინოვნიკმა თავის საქმის ჩაქმაჯის ვითარება. იმას იქ უცხოვრია, იმას იქ უუფლია, ყოფილა მმართველად და მოსამართლედ.

მართალია, ბევრნი იფიქრებენ, რომ იმას იქ ბევრი მტერი ჰყავს; ეს რომ ვიფიქროთ, ისიც არ უნდა დავივიწყოთ, რომ იმას ორი თუ მტერი ჰყავს, ათი მოყვარე ჰყავს, ამიტომ რომ იმას თუ ერთისთვის სიავე უქმნია, ოცდა-ათისთვის სიკეთე უქმნია. იმის გარდა რომ იმან იცის გზა და კვალი აჭარაში, ზნეობითაც მას შეუძლია იქონიოს გავლენა.

ჩვენ ვფიქრობთ მიმავალზე, ახლა უნდა ვიფიქროთ და ვილაპარაკოთ მომავალის მომავალზე. აჭარას ჩვენ დავიჭერთ, ეს უეჭველია; მხოლოდ ის არის საფიქრებელი, რომ დაჭერის შემდეგ ისე უნდა მოვეპყრათ, რომ იქაური ჩვენი მოძმების სიყვარული და ყურადღება მივიზიდოთ. ცხადათ და ნათლად უნდა ვაჩვენოთ იმათ, რომ იმათი მოლლების და ყადების ქადაგება და ჩაგონება და მეცადინეობა რომ ჩვენზე გაავრცელონ ცუდი ხმები ტყვილი მიქარვა იყო. აქ თათრებისგან მესმის, რომ იმათ იმიტომ დასტოვეს არტაანი და გაიფანტნენ შორს სოფლებში რომ ჩაგონებული ჰქონდათ მოლლებისაგან, თუ რუსის ხელში ჩავარდებიან ისინი, დაღუპებიან, ცოლ-შვილი წაიბილწებიან და თვითონ-კაცებს დიდიდგან დაწყობილი პატარამდის თავები მოეკვეთებათ ან არა და პალოებზე იქმნებიან და იქმნებიან აცმული.

როცა ჩვენი იქმნება აჭარა, აქ, უეჭველია, გაიხსნებიან სასამართლოები და სხვა-და-სხვა სამმართველოები. ამ ადგილებისთვის აუცილებლად დაგვჭირდება მოხელეები-ჩინოვნიკები; მთავრობამ

ყურადღება უნდა მიაქციოს, რომ დაინიშნოს იქ იმისთანა კეთილ-სინიდისიანი, მცოდნე ქართულის და თათრულის ენის პირები, რომელთაც, არა თუ უნდა ეცადონ, რომ მარტო სამსახური აასრულონ სინიდისიანად, არამედ ზნეობითაც იქონიონ გავლენა ხალხზე. მაშინ მოიმედე უნდა ვიყოთ, რომ საქმე კარგათ წავა..

ს. ბავრელი.

არტაანი, 17-ს ივლისს.

დღიური

*** თფილისში არსდება ხ ე ლ ო ს ნ ე ბ ი ს ს ა ზ ო გ ა დ ე ბ ა, რომლის მიზანი სხვათა შორის იქნება, რომ თფილისის ხელოსნებს დაეხმაროს როგორც თავის ხელობის კარგათ შესწავლაში და ნაწარმოების გასაღებაში, აგრეთვე იმათ ცხოვრების გაუმჯობესებაში; გაჭირების დროს დაეხმარება იმათ, ადგილს და საქმეს უშოვნის, თავის კასსიდამ დროებით ან სამუდამოთ ფულით შეეწევიან, ხელს მოუმართვენ აგრეთვე ღარიბ ხელოსნების ქვრივ-ობლებსა და სხვ. და სხვ.

როგორც ჰხედავთ, მიზანი ძლიერ პატიოსანი და კეთილია. მაგრამ საქმე მიზნის ხეირიანად ასრულებაშია, და ვისურვოთ, რომ მომავალს საზოგადოებას ამ მხრით კეთილი ბოლო ჰქონოდეს.

*** ჩვენ შევიტყეთ, რომ თფილისის ხელოსნების ამქრებს განზრახვა აქვთო, რომ თხოვნა შეიტანონ ქალაქის მამგეობაში, რომლის შუამდგომელობითაც სთხოვენ უფ. თფილისის ღუბერნატორს რომ მეყასბეებს ნება მიეცესთ, რომ ისევ ქალაქში სადმე დაჰკლან პირუტყვი. ისინი ამბობენ, რომ იმის გამოვო, რომ პირუტყვის საკლავი ადგილი ნავთლუღში არის გაკეთებულიო, ხორცი გაძვირდაო, საძაგელ ხორცს ჰყიდიანო, რადგან სანამ ექიმი იქ არის, კარგ საქონელს ჰკლავენო და წამოვა თუ არა, იმ წამსვე მამაკვდავ საქონელს წააქცევენო, ხშირად აყროლებული, დამპალი ხორცი მოაქვთო ქალაქში და სხვ. და სხვ.

ხსენებული ამქრები ამბობენ, ადვილათ შესაძლებელიაო, რომ შიგ ქალაქში გაიმართოს სუფთა ადგილი საქონლის საკლავად, შეიძლებაო, რომ ღამით დაჰკლან ეს საქონელი, სისხლი და სხვა უწმინდურება მტკვარში ჩაუშვანო და გათენებამდინ მდინარე წყალი წაიღებსო.

არ შეიძლება არ დათანხმდეს კაცი ამ მოსაზრებაზე, და ამიტომ იმედია, ქალაქის მამგეობა და თფილისის ღუბერნატორი ქალაქის ხელოსნებისა და ღარიბი ხალხის თხოვნას ჯეროვან ყურადღებას მიაქცევენ.

*** ამ უკანასკნელ დროს კიდევ ხშირად მოგვდის საჩივარი ფოჩტაზედ. ახალქალაქიდამ იწერებიან, სხვათა შორის, რომ ხანდისხან კვირა ისე გაივლისო, რომ ერთხელ ძლივს ველირსებით ფოჩტის მოსვლასაო. ფოთი-თფილისის რკინის გზის სტანციებისკენ მცხოვრებიც ემდურებიან, განსაკუთრებით გაზეთების გამომწერლები: ხშირად ჩვენს სახელზე მიღებულ ნომრებს ვინც მოითხოვს, ყველას აძლევენო და სამი-ოთხი დღის შემდეგ ვხედავთო, რომ ეს ნომრები დაჭმუჭნილი და დახეული ჰყრია სტანციაშიო.

შესანიშნავი და ყურადღების ღირსია, რომ როდესაც სხვას ვისმეს აქვს ფოჩტასთან რაიმე მოვალეობა, სასტიკად თხოულობს, რომ ამ სხვამ ეს მოვალეობა მტკიცედ აასრულოს და ამავე დროს თვითონ კი თავის მოვალეობას ასე ასრულებს.

*** დუშეთიდამ გვწერენ საშინელს სიძვირეს: ფუთი ფქვილი რვა აბაზათ ისყიდებაო, სიმინდი—ექვს აბაზათ, ერბო თორმეტ მანეთად—და სხვა ყველა ხორაგი ამის-და-გვარად ძვირობსო.

*** სომხურს „მშაკში“ იწერებიან დუშეთიდამვე, რომ ამ ჟამად ჩვენს უეზდში გახშირებული წვიმები არის და პირუტყვის ჭირი გაჩნდაო.

*** ბაქოს გაზეთში იწერებიან, რომ ამ ჟამად ბალახანის ნავთის წყაროებიდამ ძალიან ბევრი ნავთი ტყუილ-უბრალოთ იღვრება და ფუჭდებაო. სხვათა შორის, უფ. ორბელოვის ნავთის შადრევნიდამ მუდამ დღე გაუწყვეტლივ ამოდის ნავთი, დღეში უკანასკნელი 10-15 ათასი ფუთი იკარგება, მინდვრებსა და გზებზე იღვრებაო.

*** ვლადიკავკაზიდამ გვატყობინებენ, რომ ოსებში მყოფს ერთს დეკანოზს რაღაცა ჯვარი მოსვლია და გახარებულ გულზე რამოდენიმე მღვდელი და ბლაღოჩინი დაუპატიჟნია სადილად. სადილი ტკბილად გაუთავებიათ, მაგრამ ბოლოს შეზარხოშებული მასპინძელი და ერთი მღვდელი რაღაცაზედ წალაპარაკებულან და მასპინძელს ერთი ლაზათიანი სილა უქმევია მღვდლისათვის; მღვდელსაც ბევრი არ უფიქრნია, აულია და ღვინით სავსე სტაქანი უთხლეშია თავის მოწინააღმდეგესათვის; შემდეგ სცემიან ერთმანეთს და იმდენი უცემიათ, სანამ მე და შენ არ მივეშველეთ..,

„დროების“ კორრესპონდენცია

ხუც-უბანი, 15 ივლისს. თითქმის დღე არ გაივლის ისე, რომ ქობულეთიდგან არ მოვიდნენ ჩვენს ბანაკში თუ წვრილი ვაჭრები და თუ უბრალო მცხოვრებლები და არ მოიტანონ კარაქი, ერბო, გამომცხვარი პური და სხვა ყოველ გვა-

ფელეტონი

ძველებური ამბავი

(ნაამბობი ასლან ბებუთოვისაგან)

რაც ერეკლე მეორეზე ამბები დარჩენილა საქართველოს ხალხში, მგონია, არც ერთ საქართველოს მეფეზე არ უნდა იყოს იმდენი დარჩენილი და ზეპირათ დახსომებული. ამ რამოდენიმე წლის წინათ ისე მოხუცებულს ვერა ნახავდით, რომ მას ერეკლეზე ამბები არა ეთქვა-რა. ეს გარემოება ერთის მხრით იმას მიეწერება, რომ ერეკლე მეორეს დრო უფრო ახლოს არის ჩვენს დროსთან და მეორეს მხრით ისეთი ისტორიული შემთხვევები და გარემოებანი არცერთი ჩვენი სხვა მეფის დროს არ მომხდარა რაც ერეკლე მეფის დროს ხდებოდა.

რასაკვირველია, ძალიან კარგი იქნება, რომ შეიკრიბნენ მასზე დარჩენილი ამბები, რადგანაც ამ ჟამად ცოტა კიდევ ახსოვს ხალხს; მაგრამ, ჩვენდა საუბედუროთ, ამ გვარი შრომის მიმდევარი ჩვენში ამ ჟამად სრულიად არავინ მოიპოება.

მე მომყავს მასზე ერთი გაგონილი ამბავი, რომელიც მის სახლთ-უხუცესს ასლანს უამბნია ერთი თავის შინ გაზდილი ყმისათვის.

ერთხელ მეფე ერეკლე ავათ იყო და წამალსა ჰხმარობდა. ამ დროს სპარსეთიდგან შაჰის ბრძანებით ერთს ხანს გამოულაშქრია საქართველოზე, რადგან იმედი ჰქონდათ, ერეკლე ავათ არისო და დავამარცხებთო. ეს რომ ერეკლემ გაიგო, ძალიან შეწუხდა, რადგანაც არც ჯარი ჰყავდა მომზადებული და არც მასალაც ჰქონდა. ერეკლემ სამეფოს რჩეული პირების დათანხმებით, გამართა წერილების წერა და შიკრიკების გზავნა სპარსეთში.

სხვათა შორის, ერთხელ მისწერა შაინს, რომ ტყუილ-უბრალოთ ნუ ემზადებით აქ წამოსასვლელათ, ვერაფერს ვერ მიიღებთ, რადგანაც ამ ჟამად რუსეთიდგან დიდ ძალი ჯარი მახლავს, და სულ ერთიან ისე დაგიხოცევ ჯარს, რომ შინ მოანბე ვერავინ გაბრუნდეს. თუ მაინცა-და-მაინც ომი გინდა, მე ერთ რამეს მოგახსენებო, ალარც სისხლის ღვრა, არც ერთი, არც მეორე: ჩვენ ვიჭიდნეთ და რომელიც მოერიოს, იმან ამდენი და ამდენი გამოართოს მეორეს.

ამაზე შაინი დათანხმებულა და შემდეგ რამოდენიმე დღისა თავის კარგის ფალავნებით და ამალით და დიდის სიმდიდრით წამოსულა საქართველოში. ერეკლემ დიდი სამზადისი გასწია; შემდეგ ბევრის ქეიფისა და დროების გატარებისა, მოამზადეს ერთს ბაღში საჭიდაო ალაგი; დაფინეს ხალები, ერეკლემ შეჰყარა საქართველოს წარმომადგენელი პირები და დადვეს ეს პირობა: თუ შაინი დასცემდა, მეფე ერეკლეს უნდა შაზახ-ბორჩალო მიეცა; თუ ერეკლე დას-

რი ხორაგეული და ხილეულობა.

რამდენიმე საათს რჩებიან ხოლმე ჩვენს ბანაკში; დიდის სიამოვნებით გვემასლაათებიან სხვა-და-სხვა ამბებზე და შემდეგ მეგობრულად გვშორდებიან და მიდიან.

მე ხშირად შემხვდება ხოლმე ამათთან ლაპარაკი და თან-და-თან უფრო ვრწმუნდები, რომ ამათსა და გურულებს შორის თითქმის არავითარი განსხვავება არ არსებობს: ერთი-და-იგივე ენა, ერთნაირი ხასიათი (ჩქარი, ფიცხელი), ერთნაირი მიხვრა-მოხვრა, ჩვეულებები, ცრუმორწმუნოება და სხვ.

მომეტებულ ნაწილმა ამათგანმა თათრული სულ არ იციან და, თუმცა მაჰმადიანად ითვლებიან, მაგრამ თათრულად არც ლოცულობენ.

ერთმა ქობულეთელმა მითხრა, რომ როდესაც ავათ გავხდებით, ან სხვა რაიმე გაჭირება გვაქვს და არაფერი წამალი არ მოგვიდგება, მაშინ საწირავს წავიღებთ ძველათგან დარჩენილს ქრისტიანის ეკკლესიების ნანგრევშიო, ქათამს და პურს მივიტანთო, შევსწირავთო და ჩვენი გაჭირებისაგან გავთავისუფლდებითო.

ამათ კარგათ იციან ყველამ, რომ ეს ახლანდელი ეკკლესიის ნანგრევები ერთ დროს იმათი მამა-პაპის—ქართველების ეკკლესიები ყოფილან და მიაჩნიათ, პატივს სცემენ.

თუმცა ეს ასეა, მაგრამ, როდესაც ერთხელ-ორჯელ უთხარი: თუ ესე მიგაჩნიათ ქრისტიანის ეკკლესია, რატომ „ქართველების სარწმუნოებას“ არ მიიღებთ-მეთქი. ეს ჩემი სიტყვები ისეთ ნაირად იწყინეს და ისე განზე დამიწყეს ყურება, რომ ახლა ამ გვარს საგნებზე ჩემს დღეში აღარ ველაპარაკები. როგორც ყველგან მაჰმადიანებს, აქაურებსაც თავიანთი სარწმუნოება საუკეთესო სარწმუნოებად მიაჩნიათ სააქაოსთვის და საიქაოსთვისაც და ამ სარწმუნოებაში ფანატიკები არიან.

ამას წინათ ერთს ქობულეთელს ველაპარაკებოდი და ამ დროს თქვენი გაზეთი მივიღე. ქობულეთელმა იმწამსვე მთხოვა—წამიკითხე, რა სწერია, რა არის ახალი ამბავიო. მე გადავავლე გაზეთს თვალი და სხვათა შორის უთხარი, აქ სწერენ, რომ ომი გათავებულა, მორიგება მომხდარა და ბათუმი ჩვენ დაგვრჩენია-მეთქი.

ჩვენთან ვაჭრობის დროს ჩვენს ფულს არჩევენ თავიანთზე. ერთს აქაურს ბიმბაშს (ათასის თავს) ჰყავდა მშვენიერი არაბული ცხენი გასასყიდელი. შევევაჭრე. მითხრა: —თუ თქვენ ფულს მომცემთ, თხუთმეტ თუმანს დაგჯერდებიო და თუ თათრულს ფულს მომცემ, სამას მანეთზე ნაკლებ არ დაგითმობო.

ეტყობა, რომ ბათუმში და საზოგადოთ აქეთკენ დაყენებული ოსმალოს ჯარი ძალიან დაღალულია და ძალიან გაუხარდათ, როცა შეიტყეს, რომ ომი აღარ არის და მშვიდობიანობა დამყარდა. ქობულეთლებს, მთის ხალხს კი ეს ამბავი არაფრად ეჭაშნიკათ, რადგან ამათ „საშოვარი“ მოაკლდებათ.

ამბობენ, ვითომც რიონის ატრიადის უფროსს ღენ. ოკლობჟიოს კაცი გაეგზავნოს ბათუმში დერვიშ-ფაშასთან და ბათუმის დათმობა ეთხოვნოს. მაგრამ იმას თავის ჩვეულებრივი პასუხი შემოუთვლია: სტამბოლიდამ ბრძანება, ისტრუქცია, არა მაქვს მიღებულიო და ვერ შემიძლიანო; როცა მივიღებ, დიდის სიამოვნებით დაგითმობთო.

ზ. შ.

ომის შემდეგ

ოსმალეთი

სომხების კოსტანტინოპოლელ პატრიარქს გაუგზავნია მცირე აზიის სხვა-და-სხვა ქალაქებში კაცები, რომელთაც მინდობილი აქვს, აცნობონ იმას, თუ ქურთებმა ან სხვა ვინმემ შეაწუხოს და ან სხვა რაიმე შეურაცხყოფა... მიაყენოს იქაურ სომხებსა.

— ლონდონის გაზეთს „დაილი ტელეგრაფში“ იწერებიან სტამბოლიდამ 10 ივლისს:

„აქ მოვიდა ამბავი, რომ ბათუმის, არტაანის, ყარსისა და ტრაპიზონის მცხოვრებლების დეპუტატები შეიკრიბნენ და გადაწყვიტესო, რომ უკანასკნელ ღონის-ძიებამდის იბრძოლონ და არ დათანხმდნენ რუსეთთან შეერთებასაო.“

რუსული გაზეთები, რომლებშიაც ეს ამბავი არის მოყვანილი, ამბობენ, რომ ეს ცნობა ტყუილი, მოგონილი ცნობა არისო.

რუსეთი

გაზეთს „გოლოსში“ დაბეჭდილია რომ შარშანდელი წლის 1 ნოემბრიდამ ვიდრე წლევანდელ 31 მარტამდინ კავკასიის არმიაში სულ 21,734 კაცი იყო საოფლიით ავათაო და ამ რიცხვიდამ 8,405 კაცი მოკვდაო. ყველაზე უფრო მომეტებული ხალხი სალანლუღის ატრიადში დახოცილა, რომელიც მაღალ ადგილებზე იყო დაბანაკებული და შეშასა და თფილ ტანთ-საცმელს იყო მოკლებული.

— „მოსკოვის უწყებების“ სან-სტეფანოელი კორესპონდენტი იწერება, რომ რუსის ჯარები და ინგლისის ფლოტი სტამბოლის მახლობლად იმავე ადგილებზე დგანან, სადაც ადრე იდგნენო. რუსის არმიის მთავარ-სარდალს ღენ. ტოტლებენს მოუვიდა ბრძანება, რომლის ძალითაც, სანამ შუმლასა და ვარნას არ დაგვითმობენ ოსმალები (შუმლა დაუთმეს), მანამ სტამბოლს არ უნდა მოაშოროს თავის არმია.

საფრანგეთი

ვენგრიულს გაზეთს „პეშტის ლლოიდში“ იწერებიან შემდეგ ამბავს:

ცემდა, ყეენს უნდა მიეცა თავის ქამარ-ხანჯალი, ხმალი ასი აქლემი, საქონელი და სპარსეთში წაყვანილი ტყვეები ქართველები უნდა გაენთავისუფლებინა.

ყეინი დათანხმდა ამაზე; დააკვრევინეს მეზურნეებს საჭიდაო ზურნა და დაიწყეს ჭიდაობა. ერეკლემ იმას ქამარში წაავლო ხელი და ყეენმა ახალუხში, რადგანაც ერეკლეს ქამარი არ ეკრა. ერეკლემ უგდო ქამანდი და დასცა... ზურნაც გაჩუმდა... ყეენმა იმ წამსვე თავისი ქამარ-ხანჯალი თავის ხელით შემოარტყა ერეკლეს; ამასთანავე სპარსეთში შიკრიკი გაგზავნა და შეუთვალა: რაც მანდ ქართველი ტყვეები არის, საჩქაროთ გამომიგზავნეთ, აგრეთვე ასი აქლემი და სპარსეთის საქონელი. რამდენიმე ხნის შემდეგ ზემოხსენებული ყველაფერი მოუვიდათ და ყეინი დაბრუნდა სპარსეთში.

აი ეს ლექსი, რომელსაც ძველი ქართველი გლეხები და მესტვირეები მღერობენ და ხოლმე რომელიც ამ შემთხვევას ეკუთვნის:

ერეკლემ დასცა ყეენი, მეფე არის ქართვლისაო,
პატარა კახი მუდამ ჟამს გამძლები არის მტრისაო,
საითაც მიდის და მოდის, ლურჯაზე კოხტად ზისაო,
თოფი და ხმალი მხარს აკრავს, მტერსა დაჰხოცავს ღვთისაო!

—

ჰოი, პატარა ბატონო, ერეკლე მეფის ძისაო,
ყმა შენი ღმერთსა გაევედრებს, რომ ძალა მოგცეს მტრისაო;
ვით სპარსეთიდგან დაიხსენ ტყვენი მრავალი ხნისაო,
მის მაგიერი გამჩენმა მოგცეს მუქაფი ღვთისაო.

—

ბატონი ჩვენი ირაკლი დღეს არის გამარჯვებული,
მთელი სპირსეთი შეიძრა, არიან შეძრწუნებული;
ყარსიდგან დარუბანდამდე მტერი ჰყავს დამონებული,
სხვა არა თქმულა მეფეი მისებრივ თავდადებული.

—

უძლიერესი მეფეთა, შემკული ყოვლის ფრითაო,
წმინდა ნინოი შემწედ ჰყავს, დაღისტანს ებრძვის ხმლითაო,
სადაც რო მტერი ალუჩნდა, დაიმორჩილა თვითაო,
ასე ყოფილა ყოველ ჟამს, ასეც იქნება ღვთითაო!..

ეს ამბავი, როგორც ზევით მოგახსენეთ, მიამბო ერთმა მოხუცებულმა კაცმა, რომელმანც დამარწმუნა, რომ თ. ასლან ბებუთოვისაგან გაუგონია. საქმე იმაში როდია: მართლა მომხდარა ეს შემთხვევა, თუ არა; საქმე იმაშია—თუ როგორი გამოხატულება აქვს ჩვენს ხალხს მეფე ერეკლეზე, იმის მხნეობაზე, ჰკვის გამჭრიახობაზე და ძალაზედ...

ზ. მთაწმინდელი

„ჩვენ მოგვივიდა პარიჟიდამ ნამდვილი ამბავი, რომ საფრანგეთის მინისტრს ვადინგტონსა და ინგლისის—მარკიზ სალისბიურის შეუკრავთ პირობა, რომლის ძალითაც, თუ ვინიცობაა ოდესმე ამ ორ სახელმწიფოს რუსეთთან შეტაკება მოუხდათ, ორივე ერთად იმოქმედებენ რუსეთის წინაამდეგ.“

საბერძნეთი

ბერძნული გაზეთი „ათინის მოამბე“ იწყრება, რომ ოსმალეთის მთავრობა დაპირდა ჩვენსასო, რომ ის ეცდება დააკმაყოფილოს საბერძნეთის მოთხოვნილებაო, და ამ ნაირად იმედი არისო, რომ ეს განხეთქილება ჩვენსა და ოსმალეთს შუა მშვიდობით გათავდესო.

— ინგლისური გაზეთის „დაილი ნეუისის“ სიტყვით, ბერძნები ძალიან გაჯავრებულები არიან ინგლისზედ, რომელმანც კიპრის შეძენის გულისათვის მიატოვა იმათი მომხრეობა და ოსმალეთს მიუდგაო.

ამავე გაზეთის სიტყვით, ოსმალები ყოველი შემთხვევისათვის ემზადებიან ბერძნებთან საბრძოლველად და თუ მართლა ბრძოლა აუტყდათ, ჯარების უფროსად ოსმან-ფაშას ნიშნავენო.

— ზოგიერთს უცხო ქვეყნის გაზეთებში იწერებიან, რომ, თუ ოსმალეთსა და საბერძნეთს შუა ომი ატყდა, საფრანგეთი უეჭველად გაერევა ამ ომშიო და ეცდებაო, რომ ამ შემთხვევით ისარგებლოს ისე, როგორც რუს-ოსმალოს ომით ინგლისმა ისარგებლაო.

ნარევი

ამ ორი კვირის წინათ პარიჟში უდლესასწაულებით გამოჩენილის მწერლის შაკ-შაკ რუსსოს იუბილეი, რადგან ამ დღეს შესრულდა ასი წელიწადი მას აქეთ, რაც ეს მწერალი მოკვდა.

დიდძალი ხალხი შეგროვილა ერთს პარიჟის ცირკში; სხვათა შორის, ლუი ბლანსა და მარკუს წარმოუთქვამსთ სიტყვები, პირველს შან-შაკ რუსსოს მნიშვნელობაზედ და მეორეს საფრანგეთის დიდს რევოლიუციაზედ.

* * *

პრაგის მუნიციპალიტეტს (ქალაქის გამგეობას) დაუდვია განჩინება, რომლის ძალითაც ქუჩაში მოსიარულე ქალებს ალკრძალული აქვთ გრძელ-კუდიანი კაბების ტარება, „რადგან ისინი ამტვერებენ ქუჩებს და ამით მცხოვრებლების ჯანმთელობას ვნება ეძლევაო.“

* * *

ამერიკის გაზეთებში იწერებიან, რომ ნიუ-იორკში გამოჩენილა ერთი ვილაც გასაკვირველი თოფის მსროლელი, რომელიც პატარაობითვე ბარბაროსულ ინდოელებისაგან ყოფილა დატუსაღებული და ახლა როგორღაც განთავისუფლებულა. ეს კაცი უ. კარვერი ისეთნაირად არის თურმე დახელოვნებული, რომ შაურიანის ოდენა ქიქის ბურთს აუგდებენ მაღლა 20 — 30 ნაბიჯზე და ესვრის თურმე ის ზედი-ზედ ორჯერ. იმას შეუძლიან ფეხზე მიიბჯინოს თოფი, ისე დაუმიზნოს და მოარტყას რასაც დაუნიშნავენ, საცა კი თოფის ტყვია მიაწევს. გაჭენებულ ცხენიდამ მიურტყამს იმას თოფი რამდენჯერმე შაურის ოდენა ბურთისათვის, რომელიც 40 ნაბიჯზედ აუგდიათ.

განცხადებანი

გამოვიდა და ისყიდება
„ცოლი ვიტირო, თუ ფული?“
კომედია ალ. თუთაევისა

ისყიდება: ქალაქში—ქველი წიგნის მაღაზიებში და ბ-ნ ჭიჭინაძისთან, თელავს—იოსებ კუზმანაშვილთან, ქარელს—დავით ქეროჩაშვილთან, ხაშურისა და ბექათუბნის უფქტში, სურამს — ზაქარია არუწოვთან, ქუთაისს—იაკობ ოჰანეზოვთან და სვ. ცერვაძესთან ფოთში—ელისბარ ბაბალოვთან, ცხინვალს—თ. ივ. თაქთაქოვთან, საქაშეთს—თ. ნიკ. დიასამიძესთან, მეჯვრისხევს—მასწ. მოსე ნათაძესთან, გორში—სტ. ზომოევთან და თვითონ ავტორთან.

გაიხსნა თფილისში

ქართული წიგნის მაღაზია,

სადაც მსურველთ შეუძლიანთ მოიპოვონ ყოველგვარი ქართული ძველი და ახალი წიგნები.

მაღაზია იმყოფება ქაშვეთის ეკლესიის ქვემოთ დუქნებში, № 2.

გარეშე მცხოვრებთ შეუძლიანთ დაიბარონ ყოველგვარი ქართული წიგნები შემდეგის ადრესით: Въ Тифлисъ. Въ книжный магазинъ Григорія Чарквіани, въ зданіи Кашветской церкви, № 2.

ისყიდება თფილისში „ცენტრალურს წიგნის მაღაზიაში“ ქართული

„სამზარეულო წიგნი“

შედგენილი კნა ბარ. ჯორჯაძისაგან. ფასი ათი შაური.

ისყიდება თფილისში „ცენტრალური წიგნის მაღაზიაში“ ქართული სამზარეულო წიგნი“. შედგენილი კ-ნ. ბარ. ჯორჯაძისაგან. ფასი ათი შაური.

რკ. გზა.	დილა.		საღამ.		II კ.		III კ.	
თფილისი .	9	21	5	18				
მცხეთა. . .	10	11	6	27	-	68	-	38
გორი . .	11	58	9	43	2	40	1	33
ხაშური . .	1	29	11	57	3	92	2	18
სურამი. . .	1	44			4	42	2	46
ყვირილა .	5	49			5	81	3	23
რიონი. . .	6	57			6	75	3	75
სამტრედია .	7	51			7	73	4	29
ახ.-სენაკი .	8	43			8	57	4	76
ფოთი. . .	9	50			9	75	5	42
ფოთი . .	9	83						
ახ.-სენაკი.	10	14			1	18	-	66
სამტრედია.	11	5			2	6	1	14
რიონი . .	12	13			3	4	1	69
ყვირილა. .	1	18	ღამე		3	98	2	21
სურამი. . .	5	12	1	10	5	33	2	96
ხაშური . .	5	39	1	37	5	84	3	24
გორი . .	7	5	4	8	7	36	4	9
მცხეთა .	8	50	6	59	9	8	5	4
თფილისი .	9	31	7	56	9	75	5	42

ტელეგრაფი

ოცი სიტყვა თფილისიდამ:	მ.	კაპ
ქუთაისს, ფოთს . .	1	—
გორს, დუშეთს, სიღნაღს	-	50
როსტოვს, ოდესას, მოსკოვს	2	—
პეტერბურგს, ვარშავას . .	2	—
ოსმალეთში, შვეიცარიაში	3	—
იტალიაში და საფრანგეთში.	3	50
ინგლისში	3	75

ფოშტა

ა) თფილისიდამ: სამზღვარ გარეთ, ქუთაისს, რუსეთს—ყოველ დღე კვირას გარდა. ზუგდ. ორშ. და სამშ. ოზურ.—პარასკ. და ორშ. კახეთს—სამშ. და შაბ. ბ) ქუთაისიდამ: თფილისისა და ფოთისაკენ—ყოველ დღე, კვირას გარდა. ოზურგეთს—ორშ. და პარასკ.

წიგნის გაგზავნა რუსეთში და სამზღვარ გარეთ:	კაპ.
ღია წიგნის	4
დაბეჭდილის (სამი მისხალი) .	8

მაზანდა

თფილისი, 22 ივლისს.	მან	კაპ
ფქვ. თეთ. განჯისა, ფთ.	1	50
ფქვილი წითელი. . .	1	30
ქერი ფუთი . . .	1	15
ბამბა ერევნისა, ფუთი .	7	—
—ამერიკისა, ფუთი . .	7	50
გაპენტილი ბამბა ფუთი.	10	—
მატყლი თუშური ფთ.	8	—
—თარაქამისა ფთ. .	4	—
აბრეშუმი ნუხური ხტ.	2	—
ქონი, ფუთი. . .	6	40
ქონის სანთელი ფუთი.	9	—
სტეარინის სანთელი, ფ.	12	70
ხორცი ძროხისა, ლიტ.	—	81
—ცხვრისა, ლიტრა .	—	81
სპირტი, ვედრო . .	5	20
შაქარი, გოლც. ფუთი .	7	0
— ფხვნილი ფუთი . .	6	40
ყავა გრგვალი, გირვ. .	—	70
ზეთი ქუნჯუთისა ფუთ.	13	—
თამბაქო, საშუალო ფუთი	8	50

თფილისის სამკურნალო

ერევნის მოედანზე, წინამძღვაროვის სახლებში.

ავათმყოფებს მიიღებენ ყოველ დღე, კვირას გარდა, დილის 9—1 მდინ.

ორშაბათს: ქიუჩარიანც—ხირურგი, გარალევიჩი—შინაგ. ავათმყ.

სამშაბათს: ვერმიშევი შინაგ. ავათმყოფობის, რეიხი და გახუტონი—ბებიობის თვალის.

ოთხშაბათს: ვერმიშევი—შინაგანი ავათმყოფ., ბაკეტი—გულის და ნერვების ავათმყოფ.

ხუთშაბათს: ვერმიშევი — შინაგანი ავათმყოფ. გავრინსკი—თვალის და ობრეხტი—კბილის.

პარასკევს: ვერმიშევი—შინაგ. ავათმყოფ. გახუტოვი და ქიუჩარიანცი.

შაბათს: ვერმიშევი შინაგანი ავათმყოფობის., რეიხი—თვალის ავათმყოფ. და ბაკიტი—გულის და ნერვების.

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 21 Іюля 1878 г. Типографія Меликова. გამომცემელი ს. მელიქიშვილი. რედაქტორის. მესხი.